

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 112g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 50 alin. (2) lit. c) din
Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012

CHIȘINĂU

6 septembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU
dlui Igor DOLEA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 2 august 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 6 septembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a articolului 50 alin. (2) lit. c) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Valeriu Axenti, reprezentantul creditorului, în dosarul nr. 2i-166/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională pe 2 august 2018 de către dl judecător Nicolae Șova, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 18 octombrie 2012, între „Amtarex&Co” S.R.L. și F.C.P. „Soldi” S.R.L. a fost încheiat un contract cu privire la investirea capitalului în construcție. Potrivit contractului de investire în contul achitării costului apartamentului F.C.P. „Soldi” S.R.L. a executat în beneficiul „Amtarex&Co” S. R. L. lucrări de finisare a fațadei blocului locativ.

4. Potrivit contractului de antrepriză, plata pentru lucrările îndeplinite trebuia efectuată în baza actelor de recepție a lucrărilor semnate de beneficiar și antreprenor. În contul achitării lucrărilor îndeplinite, beneficiarul trebuia să-i ofere antreprenorului un apartament cu trei camere situat în blocul locativ respectiv.

5. Ulterior, Curtea de Apel Chișinău a constatat insolvențabilitatea „Amtarex&Co” S.R.L. și a desemnat un administrator al procesului de insolvențabilitate.

6. Administratorul a acceptat integral spre validare creanța F.C.P. „Soldi” S.R.L. și a admis creanța creditorului cu titlu de creanță chirografară de rangul V.

7. F.C.P. „Soldi” S.R.L. a contestat acțiunea juridică a administratorului cu privire la ignorarea rangului garantat pretins de către creditor și încadrarea creanței sale în categoria creanțelor chirografare de rangul V.

8. În cadrul ședinței de judecată, dl Valeriu Axenti, reprezentantul creditorului, a ridicat excepția de neconstituționalitate a articolului 50 alin. (2) lit. c) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

9. Prin încheierea din 11 iulie 2018, instanța de judecată a admis ridicarea excepției și a sesizat, în acest sens, Curtea Constituțională, în vederea soluționării ei.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale”.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Articolul 15 Universalitatea

„Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 50

Creditorii garantați

„(1) Creditorii cu drept de gaj convențional sau legal asupra unui bun din masa debitoare sunt îndreptățiți la satisfacerea prioritară a capitalului împrumutat, a dobânzii și a cheltuielilor aferente din contul bunului gajat.

(2) Prevederea alin.(1) se aplică și:

a) creditorului care deține un bun sau un titlu în asigurarea dreptului său;

b) creditorului care are un drept de retenție;

c) creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că norma contestată reglementează în mod distinct rangul garantat al creanțelor persoanelor fizice și aduce atingere drepturilor legitime ale persoanelor juridice. El consideră că creditorul este supus unui tratament juridic disproporționat și discriminatoriu în raport cu persoanele fizice, creditorii garanți cu creanțe născute din contractele de investire în construcția de locuințe. Mijloacele financiare izvorâte din contractul cu privire la investirea capitalului în construcția de locuință încheiat cu persoana fizică și cu persoana juridică ar avea aceeași destinație și ar fi investite în construcția de locuințe.

13. De asemenea, autorul consideră că principiul constituțional privind egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice este aplicabil deopotrivă față de persoana fizică și, respectiv, față de persoana juridică.

14. Potrivit autorului excepției, dispozițiile contestate sunt contrare articolelor 4, 7, 15, 16, 20 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl Valeriu Axenti, în dosarul nr. 2i-166/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru. Prin urmare, aceasta este formulată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Curtea reține că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „creanțelor persoanelor fizice, născute din contracte de investire în construcția de locuințe” din articolul 50 alin. (2) lit. c) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

19. Din conținutul sesizării, Curtea observă că autorul excepției pretinde că prevederile contestate sunt contrare articolelor 4, 7, 15, 16, 20 și 54 din Constituție.

20. Curtea observă că autorul sesizării nu a prezentat argumente pertinente privind încălcarea articolelor 4, 7 și 15 din Constituție. Prin urmare, ea nu va efectua vreo analiză prin prisma acestora.

21. Cu referire la pretinsa încălcare, prin prevederile contestate, a principiului accesului liber la justiție, Curtea reține că articolul 20 din Constituție îi garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente în cazul existenței unor acte care îi încalcă drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

22. Totuși, Curtea nu observă cum i-a fost încălcat autorului sesizării dreptul de acces liber la justiție, având în vedere mai ales faptul că prezenta excepție a fost ridicată în fața unei instanțe.

23. De asemenea, Curtea nu poate susține alegațiile autorului excepției privind instituirea unei situații discriminatorii. Tratamentele diferențiate nu implică în mod automat o încălcare a articolului 16 din Constituție. Pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție, trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de un tratament preferențial și că această diferențiere este discriminatorie. Curtea reține că articolul 16 din Constituție vizează egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine

socială, și nu are scopul de a stabili un tratament juridic identic în privința persoanelor fizice și persoanelor juridice.

24. Curtea menționează că Legea insolvenței stabilește cadrul juridic privind procesul de restructurare a societăților insolabile în vederea remedierii lor financiare și economice, iar acțiunile administratorului/lichidatorului sunt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cât mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru o acoperire mai bună a creanțelor creditorilor.

25. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat că, în contextul insolvenței, clasificarea creditorilor este o trăsătură comună a sistemelor interne ale statelor contractante, fiind concepută pentru a atinge un echilibru între creditorii concurenți și interesele publice mai largi față de un debitor falit care nu are active suficiente pentru a satisface creanțele tuturor creditorilor săi. Complexitatea procedurilor de insolvență presupune, în mod firesc, existența unor reglementări din partea statului pentru a asigura tratamentul egal și corect al creditorilor aflați în situații analoage sau similare. Datorită cunoașterii directe a societății și a nevoilor acesteia, autoritățile naționale sunt, în principiu, mai bine plasate decât judecătorul internațional pentru a aprecia ce este în interesul public. În cadrul sistemului de protecție instituit prin Convenție, ține de competența autorităților naționale să efectueze evaluarea inițială în vederea stabilirii criteriilor care ar trebui să determine importanța și natura privilegiată a creanțelor în procedurile de insolvență. În consecință, autoritățile naționale se bucură de o marjă largă de apreciere în acest domeniu (a se vedea *Acar și alții v. Turcia*, decizia din 12 decembrie 2017, § 33).

26. Curtea conchide că reglementarea prin lege a creanțelor privilegiate în vederea asigurării unui grad sporit de responsabilitate în gestionarea eficientă a patrimoniului pentru realizarea obiectivului principal al insolvenței este justificată de preocuparea legislatorului de a reglementa în mod judicios aspectele ce țin de distribuirea masei debitoare pentru executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor. Prin urmare, această practică se încadrează în marja de discreție a legislatorului, fără a afecta prevederile invocate ale Constituției.

27. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolului 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 50 alin. (2) lit. c) din Legea insolvenței

nr. 149 din 29 iunie 2012, ridicată de către dl Valeriu Axenti, în dosarul nr. 2i-166/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Mihai POALELUNGI

*Chișinău, 6 septembrie 2018
DCC nr. 95
Dosarul nr.112g/2018*